

เรื่อง การปลุกกล้วยไข่

The Office Of Academic Resource Information And Technology

รายละเอียด

เราจะปลูกกล้วยไข่กำแพงเพชรให้ได้ผลผลิตที่สูง ลดการลงทุน ด้วยมาตรฐานการส่งออกได้อย่างไรกันนะ แรกสุดเรามาดูกันว่าพื้นที่สวนเรามีลักษณะที่กล้วยไข่กำแพงเพชรเติบโตได้ดีไหม สวนเราต้องเป็นที่ดอนหรือที่ราบที่ไม่มีย่าน้ำท่วมขัง ไกลแหล่งน้ำธรรมชาติ มีดินร่วนหรือดินร่วนเหนียว มีความอุดมสมบูรณ์สูง ระบายน้ำได้ดี หน้าดินลึกมากกว่า 40 เซนติเมตร ระดับน้ำใต้ดินลึกมากกว่า 75 เซนติเมตร ค่าความเป็นกรดต่างของดินระหว่าง 5.5-7.0 มีอุณหภูมิที่เหมาะสมประมาณ 25-28 องศาเซลเซียส การเตรียมพื้นที่เริ่มที่ "การไถตะ" ด้วยรถไถแล้ว "ตากดิน" ประมาณหนึ่งสัปดาห์ เพื่อปรับดินและกำจัดวัชพืช

ปลูกเดือนไหนอย่างไรดีนะ

ช่วงที่ดีที่สุดคือปลายฤดูฝน ประมาณเดือนสิงหาคมถึงกันยายน ไม่ควรเกินเดือนตุลาคม เพราะจะเป็นช่วงที่ได้รับน้ำฝนจากธรรมชาติ และหลังจาก 6-8 เดือน ก็จะเป็นช่วยให้ผลผลิตที่ตรงกับความต้องการของตลาด วิธีการปลูกเราจะเลือกหน่อจากต้นที่ตัดเครือแล้ว มีลำต้นแข็งแรงตรงอวบใหญ่และเป็นหน่อที่มีใบแคบ เตรียมปลูกในระยะที่เหมาะสมที่สุดคือ 2x2 หรือ 2x3 เมตร ต้องขุดหลุมกว้าง 50x50 เซนติเมตร รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก 3-5 กิโลกรัม วางหน่อพันธุ์ที่หลุม จัดวางหน่อพันธุ์ในด้านที่ติดกับต้นแม่อยู่ในทิศทางเดียวกัน กลบดินลงหลุมปลูกและกดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น แล้วรดน้ำให้ชุ่ม

ต้องปฏิบัติดูแลรักษาอย่างดี

เราจะต้องพรวนดิน ภายหลังปลูกกล้วยไข่ประมาณ 1 เดือน เพื่อกำจัดวัชพืชและให้ดินเก็บความชื้นจากน้ำฝน ในขณะที่รากกล้วยยังขยายไปไม่มากนัก และตัดหน่อกล้วยที่งอกขึ้นมาให้ไม่ให้แย่งอาหารจากต้นแม่ที่เรียกว่า "การแต่งหน่อ" เราจะต้องมีการให้ปุ๋ยอินทรีย์ใส่ 1 ครั้ง ปุ๋ยที่ดีคือปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก ถ้าจะใช้ปุ๋ยเคมีก็สามารถใส่ได้ 4 ครั้ง วิธีการใส่ปุ๋ย ควรห่างจากต้น 30 เซนติเมตร หรือใส่ลงในหลุมเล็ก 10 เซนติเมตร ทั้ง 4 ด้าน แล้วพรวนดินกลบ

ภูมิปัญญาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการปลูกกล้วยไข่กำแพงเพชร คือ "การแต่งหน่อ" ภายหลังจากการปลูกกล้วยไข่สักเดือน กล้วยจะเริ่มทยอยแตกหน่อ หน่อเล็กๆ เหล่านี้จะแย่งน้ำและอาหารจากต้นหลัก ทำให้ผลเล็กจำนวนหน่อ น้อย ชาวสวนจะต้องกำจัดหน่อ คือเกิดก่อนเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม โดยการเฉือนโคนหน่อที่ติดดิน แต่จะต้องเตรียมหน่อพันธุ์ที่ดีไว้ปลูกในฤดูต่อไป โดยเลือกหน่อที่อวบแข็งแรงไว้ 1 หน่อ หน่อพันธุ์ที่เลือกเป็นหน่อที่งอกประมาณเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน

การให้น้ำในฤดูฝน เมื่อฝนทิ้งช่วงควรรีบให้น้ำ ส่วนในฤดูแล้งจะต้องให้น้ำมากขึ้น เริ่มให้น้ำตั้งแต่หมดฝนประมาณเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม ส่วนใหญ่ใช้วิธีสูบน้ำปล่อยเข้าแปลง หรือใช้ระบบน้ำแบบพ่น

การกำจัดวัชพืช ในแปลงกล้วยไข่ทั้งวัชพืชใบแคบและใบกว้าง เกษตรกรชาวสวนกล้วยไข่กำแพงเพชรมักจะใช้แรงงานในการดายหญ้าในแปลงปลูกหรือใช้รถไถ หากมีความจำเป็นต้องใช้สารกำจัดวัชพืชกลุ่มพาราควอท

หรือที่รู้จักในชื่อกรัสมอกโซน ใช้ในอัตราที่กำหนดพ่นโดยไม่ให้ถูกใบและลำต้นกล้วยไข่

การเก็บเกี่ยว

จะเป็นวันหลังจากวัดที่ตัดปลี ห่อผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว 30 วันจะได้กล้วยไข่ที่มีคุณภาพสูง ขนาดใหญ่ สีสวย หรือที่เรียกว่า "เกรด A" การเก็บเกี่ยวต้องใช้มีดสะอาดและคมตัดเครือกล้วยไข่ไม่ให้เครือกล้วยสัมผัสพื้นดิน ขนย้ายด้วยพาหนะที่สะอาดและมีวัสดุหามันมรองรับเพื่อไม่ให้กล้วยช้ำ

ลดต้นทุนได้ด้วยหน่อที่สองในการปลูกรุ่นสอง หลังจากตัดหน่อ 1 ให้ผลผลิตโดยการตัดเครือแล้วเกษตรกรต้องพินต้นต่อแม่จากดินประมาณ 70 เซนติเมตร เจาะลำต้นบริเวณกลางลำต้นให้เป็นหลุมแบบหลุมขนมครก เพื่อใส่ปุ๋ยสูตรเสมอประมาณ 1 ช้อนแกง เพื่อบำรุงหน่อลูกหรือต้นที่ 2 ส่วนโคนต้นใส่ขี้เถ้าประมาณ 3 ชีด ช่วงเร่งให้หน่อลูกเติบโตสร้างปลีดอกหรือลำต้นแข็งแรง ใส่ปุ๋ยสูตร 15-5-25 ประมาณ 200 กรัม/ต้นจนกล้วยออกปลีใช้เวลาประมาณ 15 วัน

ลูกโต หวีใหญ่ สีสวยทำได้อย่างไร

เมื่อปลีกล้วยคลี่หมด ให้เกษตรกรเลือกหวีที่สมบูรณ์เอาไว้ตัด "หวีเต๋า" หรือลูกเล็กทิ้งเหลือหวีกล้วยที่มีคุณภาพประมาณ 5 หวี ตลาดจะต้องการและเรียกว่ากล้วยไข่เกรด A ใช้ถุงฟรอยล์ห่อกล้วย มัดให้แน่นพอสมควร ให้นำโคนต้นปกติ

เคล็ดเด็ดพิชิตลมพายุ

ภัยธรรมชาติที่มีปัญหาต่อชาวสวนกล้วยไข่กำแพงเพชร คือ ลมฤดูร้อน ซึ่งจะมี 2 ครั้ง คือ ลมพายุฤดูร้อนในเดือนมีนาคมถึงเมษายน อันเป็นช่วงที่กล้วยไข่กำแพงเพชรกำลังเจริญเติบโต กับลมพายุฤดูฝนในเดือนสิงหาคมถึงกันยายน เป็นช่วงที่กล้วยไข่กำลังตกเครือให้ผลผลิต ทำให้เกิดความเสียหายกับสวนกล้วยไข่กำแพงเพชร มีวิธีดังนี้

วิธีแรก "การพูนโคนกล้วยไข่" โดยการโกยดินเข้าสู่โคนกล้วย ช่วยลดปัญหาการโค่นล้มของต้นกล้วยเมื่อมีลมแรง

วิธีที่สอง "การปลูกไม้บังลม" เพื่อบรรเทาความรุนแรงของกระแสลมในสวน ไม้บังลมที่มีคุณลักษณะดีควรจะมีลำต้นสูง แต่แข็งแรงระบบรากลึกมั่นคง ไม่คลอนแคลนหรือโค่นล้มง่าย ทรงพุ่มแคบแต่มีใบแน่น มีการเติบโตเร็วไม่ต้องดูแลรักษามากนัก อายุยืนศัตรูโรคแมลงน้อย ไม้บังลมที่ดี ยกตัวอย่างได้เช่น ไม้รวก

วิธีที่สาม "การค้ำยัน" ในหลายพื้นที่ใช้ไม้ค้ำยัน โดยใช้ไม้ไผ่รวกที่มีลำต้นตรงสูง ประมาณ 4 เมตร ดอกริมลำต้นกล้วยไข่เมื่อเริ่มติดปลีแล้วมัดต้นกล้วยไข่ให้กับกับลำไม้ไผ่รวก เป็นการเสริมให้ลำต้นของกล้วยไข่แข็งแรง ไม่หักโค่นง่าย แม้มีการโยกไปตามลม

โรคที่สำคัญของกล้วยไข่กำแพงเพชร ก็คือโรคใบไหม้และโรคใบจุด ที่เกิดจากเชื้อราบางชนิด ทำลายรากและท่อน้ำ ท่ออาหารของกล้วย ทำให้ใบหลุดต้นมีอาการขาดน้ำ มีสีเหลือง ชงกการเติบโต การรักษาโรคระบาดทาง

ดิน ต้องรักษาความสะอาดโคนกล้วยไข่ไม่ทำให้รก ระบายน้ำดี หากพบอาจต้องมีการเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกพืชชนิดอื่นสัก 2-3 ปี อาจมีการใช้ยาฆ่าเชื้อรา เช่น การราดด้วยแคปแทน 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ร่วมด้วย

คำสำคัญ : กล้วยไข่

ที่มา : ศูนย์ภูมิสารสนเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. (2559). กล้วยไข่กำแพงเพชร นวัตกรรมภูมิสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนด้านเกษตรกรรม จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-01-20

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1278&code_db=610007&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology